

Vrouwen in de IT. Je ziet ze nog altijd veel te weinig. Althans, dat vindt Régina ten Bruggencate. Zij is al meer dan twaalf jaar actief als ontwikkelaar en zet zich in voor JDuchess, een organisatie voor en door vrouwen binnen de IT. Bovendien is ze onlangs benoemd tot Java Champion voor haar inspanningen voor de organisatie. “We zijn geen feministische club die wil dat er overal vrouwen komen. Wat we willen laten zien is dat we er zijn en dat we goed zijn in ons werk,” zegt ze resoluut.

‘Vrouwen moeten laten zien dat ze er zijn’

Régina ten Bruggencate over vrouwen in de IT

Régina ten Bruggencate zet zich via JDuchess al een paar jaar nadrukkelijk in voor vrouwen binnen de IT en in het bijzonder de Java-wereld. Zelf is de Harderwijkse al meer dan twaalf jaar actief als ontwikkelaar, maar ze merkt dat er niet veel vrouwen zijn die dat werk doen. “Het is toch van oudsher een mannenberoep, een mannenwereld. Ze zijn er wel, maar ergens haken ze toch af en gaan iets anders doen,” heeft Ten Bruggencate ervaren.

Via JDuchess probeert ze samen met haar collega-bestuurders meer vrouwen bij Java te betrekken. “En ook bij de lokale JUGs (Java User Groups) en conferenties en congressen. Omdat het echt een heel leuk vak is en we elkaar moeten steunen. In Nederland heb je het probleem dat vrouwen weglopen. Ze lopen tegen een plafond aan, merken dat ze niet verder kunnen groeien en besluiten vervolgens om wat anders te gaan doen. Daardoor verlies je kennis en kunde.”

Ten Bruggencate moet soms met afgrijzen en verbazing verhalen aanhoren van andere vrouwen uit het vakgebied. Bijvoorbeeld dat ze tijdens congressen en conferenties lastig worden gevallen. “Ik ken verhalen van vrouwen die tijdens een conferentie gewoon ordinair versierd worden. En zelfs als hun man er naast staat. Daar kan ik echt niet bij. Mensen zijn daar om mede-vakidioten te ontmoeten

Régina ten Bruggencate: “Je wordt niet altijd even serieus genomen, omdat je een vrouw bent.”

en niet op zoek naar een date of relatie. Het is geen bijeenkomst van een datingsite. Ze zijn er om hun kennis te vergroten.”

Ook zelf heeft ze ervaren dat het lastig is voor vrouwen in de IT. Ten Bruggencate heeft gemerkt dat we in Nederland niet altijd even tolerant zijn als het om vrouwen gaat die in een van oorsprong mannenwereld terecht komen. “Je wordt niet altijd even serieus genomen, omdat je een vrouw bent. Dat merk je gewoon. Ik heb wel eens projecten gedaan

Arjen van den Berg
is eindredacteur
van Java Magazine.

waar ik een oplossing bedacht voor een probleem. Maanden later kwam een man met dezelfde oplossing en die werd toen uitgevoerd. Op een gegeven moment heb ik ook gezegd dat ik dat al maanden eerder had bedacht. Dat gaf de projectleider – een vrouw in dit geval - ook toe. Dat had dus al maanden eerder opgelost kunnen zijn. Dat snap ik dan niet.”

Oorsprong

JDuchess is een wereldwijde organisatie, die vier jaar geleden haar oorsprong vond. Ten Bruggencate is niet vanaf de start betrokken bij de organisatie. Het idee om vrouwen binnen de Java-wereld te verenigen kwam van Linda van der Pal. “Zij was op een conferentie en kwam maar weinig vrouwen tegen. En als ze er waren, kwam je moeilijk met ze in contact. Uit dat idee is JDuchess geboren. Ik ben haar op J-Fall tegengekomen een paar jaar geleden en ze vroeg of ik me bij JDuchess wilde aansluiten. Toen ben ik in het bestuur gekomen en er verder ingerold,” legt de ontwikkelaar bij het Haarlemse iProfs uit.

De doelstelling van de organisatie is te laten zien dat vrouwen er zijn en wat kunnen. De slogan ‘Because we are there’ spreekt dan ook boekdelen. “We zijn geen feministische club die meer vrouwen binnen de Java-wereld wil. We willen aantonen dat we er zijn en dat we hetzelfde werk doen en even goed. We willen vooral een platform vormen voor vrouwen in ons vakgebied.”

Het lidmaatschap van JDuchess is gratis en de website is het bindmiddel tussen de leden. “Als we sessies doen of congressen bezoeken, dan adverteren we dat daar. En we vragen ook wie er nog meer gaan om daar met elkaar af te spreken. Je ziet dat ook gebeuren en zo komen er meer vrouwen. Je probeert ook het netwerk te verbreden. Laatst zag ik op JFokus twee meiden die een hele goeie presentatie hadden. Dan proberen we die uit te nodigen bij ons. We brengen dat ook onder de aandacht bij mensen die congressen organiseren.”

Java Champion

De benoeming tot Java Champion heeft ook een positieve uitwerking op de missie van Ten Bruggencate. Samen met Clara Ko - eveneens actief bij JDuchess – heeft Devoox-organisator Stephan Jansen haar voorgedragen. Een commissie van Java Champions gaat uiteindelijk over de benoeming. “Het is een goede erkenning en een hele eer. Er

Java Champion Régina ten Bruggencate wil de bekendheid voor JDuchess graag vergroten.

zijn wereldwijd nog geen 150 Java Champions en daarvan zijn er minder dan tien vrouw. Toevallig zijn er van de vijf laatste genomineerden twee vrouw, dus dat is wel leuk.” Ook biedt het hebben van deze titel mogelijkheden de boodschap verder uit te dragen. “Je krijgt toch weer meer ingangen bij conferenties, bij organisaties en binnen Oracle.”

Het bezoeken van conferenties in binnen- en buitenland is een tijdrovende bezigheid, maar werpt volgens Ten Bruggencate wel zijn vruchten op. “Je ziet na elke conferentie waar we geweest zijn of genoemd zijn, dat nieuwe leden zich melden. We hebben nu meer dan 350 leden. In Nederland hebben we ongeveer 60 leden. We zijn in Nederland nog altijd de grootste, we zijn hier tenslotte

ook begonnen. We zijn een klein land, dus de kans dat je nieuwe vrouwen tegenkomt op een J-Fall is klein. Toch ga je erheen om de bekendheid te vergroten. En als je zelf niet naar een conferentie kunt, dan zoek je andere mogelijkheden. Naar Brazilië konden wij bijvoorbeeld niet. Je kunt niet naar alle conferenties toe, je moet ook nog gewoon werken. Het is allemaal vrijwilligerswerk. Wij maken altijd kleine buttons. Die heeft Oracle gemaakt en uitgedeeld. Dan krijg je in ieder geval meer bekendheid.”

Vooraf het contact tussen vrouwen in het vak staat centraal en dat hoeft niet altijd beroepsmatig te gebeuren. “We houden ook sociale evenementen. Nu staat er bijvoorbeeld een avondje bowlen op het programma. Wij vinden dat leuk en iedereen die meewil, kan

De meeste mensen zijn zich er niet van bewust dat vrouwen anders worden behandeld dan mannen. We willen voor vol worden aangezien, net als ieder ander.

zich opgeven. Je ontmoet elkaar eens op een andere manier. Het is veel informeler. We merken ook bij de sessies die we doen dat in de pauze wordt gepraat. Er zijn zelfs mensen die daardoor ook een baan vinden. Puur door contact te hebben.

Iemand zegt: 'ik zoek een nieuwe uitdaging, maar weet nog niet precies wat'. Soms is het zo dat er dan weer iemand anders is die zegt: 'nou wij zoeken dit en dat'. En zo wordt het eerste contact gelegd. Dat netwerken vind ik erg positief."

Tropische veehouderij

Van huis uit is Ten Bruggencate geen IT-er. Ze heeft een compleet andere studie gevolgd. "Ik heb tropische veehouderij gestudeerd. Dat is ook ontwikkelingswerk, maar toch heel wat anders. Daar was geen werk in te vinden en omdat ik al veel met computers deed, heb ik een test gedaan en heb ik me omgeschoold. Ik had op school informatica gehad en programmeren in Pascal en Basic. En hobbymatig ben ik ook bezig geweest met websites maken. Dat is nu twaalf jaar geleden. Van de ene ontwikkeling naar de andere zou je kunnen zeggen."

Na een paar jaar bij kleine bedrijven te hebben gewerkt, kwam Ten Bruggencate 6,5 jaar geleden bij iProfs terecht.

"Ik ben meestal gedetacheerd via iProfs. Je hebt dan te maken met allerlei projecten. Bijvoorbeeld die alle lagen doorgaan. Je zit dan veelal in de backend de gegevens te verzamelen die je dan vervolgens op een webpagina moet tonen. En het ophalen is met verschillende technieken: Hibernate, EJBs web-services. De frontend kant kan van alles zijn. Nu ben ik vooral met Wicket bezig. Ik heb ook een project gedaan dat je tegen allerlei apparaten moest praten zoals scanners, printers."

"Ik wil graag ontwikkelaar blijven, maar dan wel steeds breder en meer dingen doen. Ik heb in mijn vrije tijd ook wel dingen met Android gedaan. Dat is ook een gebied dat in opkomst is. Vaak moet je naast de website ook vaak een app of mobiele toepassing maken. Ik wil zo breed mogelijk bezig zijn.

De uitdaging is om er steeds nieuwe dingetjes bij te leren."

"Tegenwoordig volg ik meer de ontwikkelingen op het mobiele vlak. Dat spreekt me persoonlijk erg aan. En J2EE uiteraard. Dat is je vakgebied en daar gaan je projecten over. Dus uiteraard houd je dat bij. We hebben ook steeds betere code, dus ook daar lees ik graag over. Codereviews en zo. Dat is erg interessant. Je leert altijd wel iets bij. Je moet ook wel doorgaan met leren, anders redt je het gewoon niet in deze wereld. Je kunt nu niet meer weggelaten met de trucjes die je vijf jaar geleden gebruikte."

Ten Bruggencate heeft gemerkt dat het vak van software-ontwikkelaar enorm is veranderd. "Je zit als ontwikkelaar niet meer opgesloten in een kamer en werkt vanuit een dik pak papier met alle wensen en specificaties dat aan het begin van het project klaarligt. We werken nu met sprints van twee weken. Je levert elke twee weken brokjes aan de business. Je hebt veel sneller interactie en ook veel directer contact met de eindgebruiker. De tijden veranderen. De programmeur die in een hoekje zit en die je af en toe pizza en koffie moet voeren, bestaat bijna niet meer. Je moet steeds meer communicatieve eigenschappen hebben."

Afname

Het aantal vrouwen dat instroomt in de IT neemt volgens onderzoeken de laatste tijd weer af. Volgens Ten Bruggencate is er een periode geweest dat het aandeel van vrouwen toenam, maar nu is er weer een dipje. "Ik weet niet hoe het komt. Is het toch het imago of zijn er überhaupt minder mensen die informatica gaan studeren? Er is nog te weinig onderzoek naar gedaan. Tijdens congressen proberen we daar een antwoord op te vinden."

Het doel van JDuchess is niet zoveel mogelijk vrouwen op topposities binnen bedrijven te krijgen. Ten Bruggencate benadrukt nog maar eens dat het haar vooral gaat om de bewustwording dat er ook vrouwen zijn

binnen het vakgebied en dat ze goed zijn. "Als mensen de ambitie hebben om de top te bereiken, dan wil ik ze daar best in stimuleren. Maar dat is niet de ambitie van iedereen. Mijn ambitie is het helemaal niet om directeur of freelancer te worden. Ik wil blijven doen wat ik nu doe, want dat vind ik leuk. Maar er zijn ook meiden die dat wel willen. En die lopen tegen allerlei dingen aan. Bijvoorbeeld dat ze constant aan het leren zijn en het idee hebben het vak nooit onder de knie te krijgen. Dan zeg ik dat ik na tien jaar ook nog altijd leer. Dan zijn ze toch weer meer gerustgesteld. Ik kan ook veel opsteken van een junior, want die heeft het net op school gehad. De veranderingen gaan zo snel, daar moet je voor open staan."

Calimero

De manier waarop JDuchess zich inzet voor vrouwen heeft wel wat weg van de manier waarop de Javanen zich voelden bij de overname door Oracle. De Java-gemeenschap voelde zich in het begin helemaal niet thuis onder de Oracle-vlag en heeft echt moeten vechten om haar plek te krijgen. Uiteindelijk is die acceptatie er gekomen.

Het Calimero-gevoel van het kleine kuikentje dat vecht tegen de grote buitenwereld herkent Ten Bruggencate wel een beetje. "We proberen zeker geen Calimero-gevoel uit te stralen. De meeste mensen zijn zich er niet van bewust dat vrouwen anders worden behandeld dan mannen. We willen voor vol worden aangezien net als ieder ander. Dan is het wrang als studies anders uitwijzen. Als er twee cv's liggen voor een functie en alleen de naam anders is. Neem Willem en Wilhelmina. Willem wordt dan de hemel in geprezen en het cv van Wilhelmina gaan ze nog verder onderzoeken. Dan denk ik: waarom nou. Helaas nemen bepaalde dingen nog steeds niet af.

Er zijn nog altijd weinig vrouwen die aan de top staan. Dat is nog steeds het ouwejongens-krentenbrood netwerk. En als een vrouw het is, wordt de indruk gewekt dat die er niet op een normale manier is gekomen. Terwijl zij er juist harder voor heeft moeten werken, want ze heeft zich keer op keer moeten bewijzen. Dat speelt helaas nog steeds. En niet alleen in de IT. Die dingen veranderen en bewustwording kweken dat we er ook zijn, is ons doel. Just because we are there." «